སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། – མཆོད་རྟེན་ག་པར་ཡོད་རེད།
Lesson 12 – Where is the *stupa* ?

Lesson 12

1. Using the postpositions you will be able to precisely describe the position of items and individuals in a picture, room or in your surroundings and ask for as well as give, simple directions about places to go, such as your home, school, the library, etc.
2. By using the five most common verbalizers - including the non-volitional one - you will gain an insight into this peculiar aspect of the Tibetan language which does not have a direct equivalent in English (or your own mother language).

DID YOU KNOW …

…why the great *stupa* in
Boudhanath (Nepal) is called
མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་?

མཆོད་རྟེན་ = *stupa*
བྱ་རུང་ = “it's fine for you to make”
ཁ་ཤོར་ = slipped from mouth

Traditional accounts hold that permission was given to build a *stupa* on a place as large as the size of a buffalo skin. However, the person requesting this construction then cut the buffalo skin into a thread, marking an enormous circle on which མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ (Boudhnath *stupa*) was built.

 ©2023 LRZTP

གླིང་སྐོར།

ཕྲིར་ལི། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཁྱེད་རང་གི་མཚན་ལ་ག་རེ་ཞུ་གི་ཡོད།

བསྟན་འཛིན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ངའི་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁྱེད་རང་འདིར་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད།

ཕྲིར་ལི། ང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ནང་ཆོས་འཛིན་གྲྭ་ལ་ཡོང་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ main chowk ལ་འགྲོ་**དགོས**་ཡོད། ང་འགྲོ་**སྲོང**་མེད། main chowk ལ་གང་འདྲས་ཟེ་འགྲོ་**དགོས**་རེད།

བསྟན་འཛིན། ཁྱེད་རང་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན། ཡང་ན་ taxi **ནང་ལ**་འགྲོ་གི་ཡིན།

ཕྲིར་ལི། Taxi ནང་ལ་འགྲོ་**གི**་མེད། ང་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ཡག་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།

བསྟན་འཛིན། ཨ་ལས། ད་བྱས་ན་མགྱོགས་ལམ་ནས་འགྲོ་**ག** ཡང་ན་རྒྱ་ལམ་ནས་འགྲོ་**ག**

ཕྲིར་ལི། དེ་རིང་ང་རྒྱ་ལམ་**བརྒྱུད་ནས**་འགྲོ་གི་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཐེངས་མ་དང་པོ་རེད་པ། ཨ་ནི་**བྲེལ་བ**་ཞེ་དྲག་མེད།

བསྟན་འཛིན། ད་བྱས་ན་དང་པོ་ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཕར་ **taxi མང་པོ་ཡོད་ས**་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལམ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཡར་འགྲོ་**དགོས**་རེད། **ཕལ་ཆེར**་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་ཡ་གིའི་གསུམ་མདོ་ཁ་གཅིག་ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད། ལག་པ་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཇ་ཁང་ཆུང་ཆུང་གཅིག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་འགྲོ་ས་གཉིས་ཡོད་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱུད་ནས་གཅིག་དང་ Jogiwaraའི་ལམ་ཀ་བརྒྱུད་ནས་གཅིག་ཡོད་རེད། ཁྱེད་རང་**ལྷོད་མོ་ལྷ་གིན་ལྷ་གིན**་འགྲོ་**འདོད**་ཡོད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱུད་ནས་སོང་། ཡིན་ནའི་གཞན་དག་དེ་ཧ་ཅག་ཙམ་མགྱོགས་ག་ཡོད་རེད།

ཕྲིར་ལི། ད་བྱས་ན་ང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན།

བསྟན་འཛིན། ཨ་ནི་ཁྱེད་རང་གླིང་སྐོར་ལ་འགྲོ་གས།

ཕྲིར་ལི། འགྲོ་གི་ཡིན།

བསྟན་འཛིན། ད་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་གསུམ་མདོ་ཁ་ནས་ལམ་ཀ་གཡོན་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་ཕེབས། སྐར་མ་ལྔ་ཙམ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་ལམ་ཀ་ཆུང་ཆུང་གཅིག་མཐོང་གི་རེད། ལམ་ཀ་ཆུང་ཆུང་དེ་གླིང་སྐོར་ལ་འགྲོ་སའི་ལམ་ཀ་རེད། ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཤར་རྒྱུག་ཕེབས་དང་། གླིང་སྐོར་གཅིག་རྒྱབ་**ཐུབ**་ཀྱི་རེད།

ཕྲིར་ལི། སྐོར་ར་གཅིག་བརྒྱབ་ཡག་ལ་སྐར་མ་ག་ཚོད་འགོར་གྱི་རེད།

བསྟན་འཛིན། **ཕལ་ཆེར**་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སུམ་ཅུ་འགོར་གྱི་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་**ཕོ་བྲང**་དེ་ལག་པ་གཡས་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་རེད། དེ་ནས་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་ཡུལ་ལྗོངས་སྙིང་རྗེ་པོ་དེ་འདྲས་མཐོང་ཡག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་**རྒྱལ་སྒོའི**་འགྲམ་ལ་སླེབས་དུས་དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ལག་པ་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཡར་ཕེབས། སྐར་མ་ལྔ་ཙམ་རྗེས་ལ་སྒྲོལ་མ་chowk **ཟེར་སའི་བཞི་མདོ་ཁ**་ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ལག་པ་གཡོན་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་ཡར་སྐར་མ་གཅིག་གཉིས་ཤར་རྒྱུག་ཕེབས། ཨ་ནི་ལམ་སང་ main chowk ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད།

ཕྲིར་ལི། ཨོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་རང་གིས་ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་གནང་བྱུང་།

བསྟན་འཛིན། གལ་ཡོད་མ་རེད།

 ©2023 LRZTP

ཚིག་གསར་ནི། Vocabulary

མིང་ཚིག	**Nouns**
ལམ་ཀ།	way, path, road
རྒྱ་ལམ།	main road, main street, almost syn.: གཞུང་ལམ་
འགྲོ་ས།	road, path, way (lit. place to go)
འགྲོ་སའི་ལམ་ཀ།	road which leads to x
ཁ་བྱང་།	address
བཞི་མདོ་ཁ།	crossroads, intersection where four roads meet
གསུམ་མདོ་ཁ།	crossroads, intersection where three roads meet
གཡས་ཕྱོགས།	right side, to the right, syn. ལག་པ་གཡས་ཕྱོགས་
གཡོན་ཕྱོགས།	left side, to the left, syn. ལག་པ་གཡོན་ཕྱོགས་
ཕར་ཕྱོགས།	opposite side, other side
ཚུར་ཕྱོགས།	this side
ཉེན་ཁ།	danger, risk
ཟུར།	edge, corner, side
མགྱོགས་ལམ།	shortcut, syn.: སྒྱུར་ལམ་
རྒྱལ་སྒོ།	main gate, main entrance
མགྲོན་ཁང་།	guest house, hotel

བྱ་ཚིག	**Verbs**
གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་བ།	to go on foot, to go by walk (ཐ་མི་དད་པ་)
རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་བ།	to go on foot, to walk (syn. གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་བ་) (ཐ་མི་དད་པ་)
ཀྱོག་པ།	to turn to, to take a turn towards (ཐ་མི་དད་པ་)
ལམ་ཀ་ནོར་བ།	to get on the wrong path, to lose one's way (ཐ་མི་དད་པ་)
ལམ་ཀ་བཙལ་བ།	to look, search for one's way (ཐ་དད་པ་)
ལམ་ཀ་སྟོན་པ།	to show the way (ཐ་དད་པ་)
ལམ་ཀ་རྙེད་པ།	to find the way (ཐ་མི་དད་པ་)
སྐད་ཆ་འདྲི་བ།	to ask, to ask a question (ཐ་དད་པ་)
བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ།	to ask, to ask a question (H and h.) (ཐ་དད་པ་)
ཚང་ཀ་རྒྱག་པ།	to crowd, to squeeze (ཐ་དད་པ་)
འཁྲིད་པ།	to lead, to guide, to teach a lesson (ཐ་དད་པ་)
ལོག་པ།	to return, to go/come back (mostly with འགྲོ་བ་ or ཡོང་བ་) (ཐ་མི་དད་པ་)
གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ།	to be careful, pay attention, take care (ཐ་དད་པ་)
གདོང་ཐུག་རྒྱག་པ།	to have an accident, to bump into each other (ཐ་མི་དད་པ་)
སྐས་འཛེ་འཛེགས་པ།	to climb stairs, pronounced: འཛེགས་པ་ (ཐ་དད་པ་)

 ©2023 LRZTP

ལམ་སྟོན་གནང་བ།	to guide, to give directions, to describe a way (ཞ་དད་པ་)

རྒྱན་ཚིག — Adjectives and adverbs

ཐག་རིང་པོ།	far, distant
རྒྱང་ཐག	in the distance, far distance (also: wall), syn.: རྒྱང་རིང་པོ་
ཐག་ཉེ་པོ།	close, near
མགྱོགས་པོ།	fast, quick (also: soon)
མགྱོགས་ག།	faster, quicker
ག་ལེ།	slow, soft, gentle
དལ་པོ་བུས་ནས།	slowly, not busy, in a relaxed way (mostly literary)
ཐད་ཀར།	straight, direct, directly (more literary)
ཤར་རྒྱུག	straight, vertical, directly, syn.: ཁ་ཐུག་ also spelled: ཁར་ཐུག་
བྲེལ་བ་ཚ་པོ།	busy (mostly people, but also places)
གུ་ཡངས་པོ།	vast, spacious, broad
གུ་དོག་པོ།	narrow, small, tight
གྱེན།	upwards, steep also used as: གྱེན་གཟར་པོ་ = steep upwards
ཐུར།	downwards, down, descent: ཐུར་གཟར་པོ་ = steep down wards

ལ་དོན་ཉེ་ཚིག — Postpositions

མདུན་ལ།	in front of
རྒྱབ་ལོགས་ལ།	behind, at the back of
ཕྱི་ལོགས་ལ།	outside, out
ནང་ལོགས་ལ།	inside, in
སྒང་ལ།	on top of, up, above, over
འོག་ལ།	under, below, underneath
འཁྲིས་ལ།	close by, nearby, next to
དཀྱིལ་ལ།	in the middle, in the centre
འགྲམ་ལ།	side, nearby, besides
བར་ལ།	(in) between
བར་དུ།	until, up to
ཡར།	upwards, up, uphill
མར།	downwards, down, downhill
ཡར་མར།	here and there, everywhere (lit. up and down)
གཡས་གཡོན་ལ།	around, in the surroundings of, on either side (lit. right and left)
ཆེད་དུ།	for, for the sake of, in order to
སྐོར་ལ།	about

©2023 LRZTP

Expressions

·····འགྲོ་དགོས་ཡོད།	I need to go to …
·····ལ་གང་འདྲས་ཟེ་འགྲོ་དགོས་རེད།	How does one go to ...
taxi མང་པོ་ཡོད་ས།	place with a lot of taxis
·····བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ།	to go via ...
ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་·····སླེབས་ཀྱི་རེད།	will arrive in about half an hour to ...
ལྟད་མོ་ལྟ་གིན་ལྟ་གིན་འགྲོ་བ།	to enjoy the view while walking
སྐར་མ་གསུམ་ཙམ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ན་	If one goes about three minutes by walk
·····ལ་སླེབས་དུས།	when reaching ...
གཡས་ཕྱོགས་ལ་·····མཐོང་ཡག་ཡོད་རེད།	on the right hand, one can see ...

ཚིག་གསར་སྣ་བཤད།
Vocabulary with explanationས

མིང་ཚིག	**Nouns**
ལམ་ཀ།	way, path, road **ལམ་** as in: **ལམ་**ལྔ་ = The Fivefold Path
རྒྱ་ལམ།	main road, main street **རྒྱ་** as in: **རྒྱ་**ཆེན་པོ་ = vast, spacious, broad; **རྒྱ་**མཚོ་ = ocean; **ལམ་** = **ལམ་**ཀ་ = road, path
འགྲོ་ས།	road, path, way **འགྲོ་**བ་ = to go; **ས་** = earth, ground, place, as in: ལྷ་**ས་** = place of the gods, Lhasa
ཁ་བྱང་།	address
བཞི་མདོ་ཁ།	crossroads (intersection where four roads meet)
གསུམ་མདོ་ཁ།	crossroads (intersection where three roads meet)
གཡས་ཕྱོགས།	right side, to the right, syn. ལག་པ་གཡས་ཕྱོགས། **ཕྱོགས་** = direction, as in: ལྷོ་**ཕྱོགས་** = south, བྱང་**ཕྱོགས་** = north
གཡོན་ཕྱོགས།	left side, to the left, syn. ལག་པ་གཡོན་ཕྱོགས **ཕྱོགས་** = direction, as in: ཤར་**ཕྱོགས་** = east, ནུབ་**ཕྱོགས་** = west
ཕར་ཕྱོགས།	opposite side, other side **ཕར་** = over there, as in: **ཕ་གི་** = over there, **ཕྱོགས་** = direction
ཚུར་ཕྱོགས།	this side **ཕྱོགས་** = direction, as in: **ཕྱོགས་**རིས་ biased, partial

 ©2023 LRZTP

ཉེན་ཁ།	danger, risk **ཉེན་** as in: **ཉེན་**རྟོག་པ་ = policeman, watchman
ཟུར།	edge, corner, side **ཟུར་** = side, edge, as in: ཕྱ་**ཟུར་** which means “the side or corner of ཕྱ་”
མགྱོགས་ལམ།	shortcut, syn. སྐྱུར་ལམ། **མགྱོགས་** = fast, quick; **ལམ་** = path, way, street
རྒྱལ་སྒོ།	main gate, main entrance **རྒྱལ་** as in: **རྒྱལ་**པོ་ = king, རྒྱལ་ཁབ་ = country, **སྒོ་** = gate, door
མགྲོན་ཁང་།	guest house, hotel **མགྲོན་** = **མགྲོན་**པོ་ = guest; **ཁང་** = house

བྱ་ཚིག	**Verbs**
གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་བ།	to go on foot, to go by walk (ཐ་མི་དད་པ་) **གོམ་པ་རྒྱག་**པ་ = to take a step: **ནས་** = conveys the means by which the motion verb is done: “on foot”; **འགྲོ་བ་** = to go
ལམ་ཀ་ནོར་བ།	to get on the wrong path, to lose one's way (ཐ་མི་དད་པ་) **ལམ་ཀ་** = road, path, way; **ནོར་བ་** = to be mistaken, to make a mistake, as in: **ནོར་**འཁྲུལ་ = mistake
ལམ་ཀ་བཙལ་བ།	to look, search for one's way (ཐ་དད་པ་) **ལམ་ཀ་** = road, path, way: **བཙལ་བ་** = to search, to look for
ལམ་ཀ་སྟོན་པ།	to show the way (ཐ་དད་པ་) **ལམ་ཀ་** = road, path, way: **སྟོན་པ་** = to show, as in: **སྟོན་པ་**སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ = the Transcendent Teacher, the Conqueror, the Buddha
ལམ་ཀ་རྙེད་པ།	to find the way (ཐ་མི་དད་པ་)
སྐད་ཆ་འདྲི་བ།	to ask, to ask a question (ཐ་དད་པ་) **སྐད་ཆ་** = talk, conversation, as in: **སྐད་ཆ་**བཤད་པ་ = to chat; **འདྲི་བ་** = to ask, as in: **དྲི་བ་**དྲི་ལན་ = dialogue (lit. question and answer)
བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ།	to ask (h.), to ask (h.) a question (H) (ཐ་དད་པ་) **བཀའ་** makes it honorific; **བཀའ་** = speech, as in: **བཀའ་**དང་བསྟན་བཅོས་ = The Word of the Buddha; **འདྲི་** = to ask; **ཞུ་བ་** = to say (humilific)
ཚང་ཀ་རྒྱག་པ།	to crowd, to squeeze (ཐ་དད་པ་) **ཚང་ཀ་** = crowd; **རྒྱག་པ་** = to do, a verbalizer used with many nouns
འཁྲིད་པ།	to lead, to guide ; to teach a lesson (ཐ་དད་པ་)
ལོག་པ།	to return, to come back (mostly with **འགྲོ་བ་** or **ཡོང་བ་**) (ཐ་མི་དད་པ་) **ལོག་** as in: **ལོག་**ལྟ་ = wrong view

 ©2023 LRZTP

གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ།	to be careful, pay attention, take care (ཐ་དད་པ་)
གདོང་ཐུག་རྒྱག་པ།	to have an accident, to bump into each other (ཐ་མི་དད་པ་) **གདོང་** = face, as in: **གདོང་དེབ་ / ངོ་དེབ་** = Facebook; **ཐུག་** = to meet, to encounter; **རྒྱག་པ་** = to do, a verbalizer
སྐས་འཛེག་འཛེག་པ།	to climb stairs (ཐ་དད་པ་) **སྐས་འཛེག་** = stairs, ladder; **འཛེག་པ་** = to climb
ལམ་སྟོན་གནང་བ།	to give directions, to describe a way (ཐ་དད་པ་) **ལམ་** = path; **སྟོན་**པ་ = to show, as in: འགྲེམས་**སྟོན་**ཁང་ = museum; **གནང་བ་** = to do (H)

རྒྱན་ཚིག Adjectives and Adverbs

ཐག་རིང་པོ།	far, distant **ཐག་** = distance; **རིང་པོ་** = far, distant, as in: ཉེ་**རིང་**ཆགས་སྡང་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་ = equanimity which is free from [both] attachment to close ones and aversion to distant ones
རྒྱང་།	in the distance, far distance, (also: wall), syn.: རྒྱང་རིང་པོ་
ཐག་ཉེ་པོ།	close, near **ཐག་** = distance; **ཉེ་པོ་** = close, as in: **ཉེ་**རིང་ཆགས་སྡང་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་ = equanimity which is free from [both] attachment to close ones and aversion to distant ones
མགྱོགས་པོ།	fast, quick (syn.: soon) **མགྱོགས་ as in**: **མགྱོགས་**ལམ་ = shortcut, **མགྱོགས་པོ་**མཇལ་ཡོང་། = “See you soon!”
མགྱོགས་ག	faster, quicker
ག་ལེ།	slow, soft, gentle **ག་ལེ་** as in: **ག་ལེར་**ཕེབས་རོགས་གནང་། = “Good bye”, **ག་ལེར་**བཞུགས་རོགས་གནང་། = “Good bye”
དལ་པོ་བྱས་ནས།	slow, not busy, relaxed, slowly **དལ་པོ་** as in: **དལ་བ་**བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ = the eight freedoms and ten favourable conditions
ཐད་ཀར།	straight, direct, directly **ཐད་** = side, respect, aside, concern
ཤར་རྒྱུག	straight, vertical, directly

 ©2023 LRZTP

བྲེལ་བ་ཚ་པོ།	busy (mostly of people, but also of places) **བྲེལ་བ་** = hurry, business; **ཚ་པོ་** (lit. hot), here used to convert noun into an adjective, as in: ཁ་**ཚ་པོ་** = spicy, ཉེན་ཁ་**ཚ་པོ་** = dangerous
གུ་ཡངས་པོ།	vast, spacious, broad
གུ་དོག་པོ།	narrow, small, tight
གྱེན།	upwards, steep also used as: གྱེན་གཟར་པོ་ = steep upwards
ཐུར།	downwards, down, descent: ཐུར་གཟར་པོ་ = steep down wards
ལ་དོན་ཉེ་ཚིག	**Postpositions**
མདུན་ལ།	in front of **མདུན་** as in: སྐུ་**མདུན་** = exalted presence, the presence of a great man, His Holiness, also the title of the movie *Kundun*
རྒྱབ་ལོགས་ལ།	behind, at the back of **རྒྱབ་ལོགས་ལ་** as in: ཉིན་གུང་**རྒྱབ་ལོགས་ལ་** = afternoon (lit. behind noon)
ཕྱི་ལོགས་ལ།	outside, out **ཕྱི་** = outside, as in: **ཕྱི་**རྒྱལ་ = abroad, foreign country
ནང་ལོགས་ལ།	inside, in **ནང་** = inside, as in: **ནང་**པ་ = Buddhist (the ones who look inside), **ནང་**ཆོས་ = Buddhism; **ནང་** = home
སྟེང་ལ།	on top of, up, above, over
འོག་ལ།	under, below, underneath
འཁྲིས་ལ།	close by, nearby, next to
དཀྱིལ་ལ།	in the middle, in the centre as in: **དཀྱིལ་**འཁོར་ = *mandala*
འགྲམ་ལ།	side, nearby, besides
བར་ལ།	(in) between (also spelled: དབར་ལ་)
བར་དུ།	until, up to
ཡར།	upwards, up, uphill as in: **ཡ་**གི་དེ་ཚོ་ = the ones up there; **ཡར་** as in: **ཡར་**ཕེབས་ = “Please come in!” (lit. “up”)
མར།	downwards, down, downhill as in: **མ་**གི་དེ་ཚོ་ = the ones down there
ཡར་མར།	here and there, (back and forth, lit.: up and down)

 ©2023 LRZTP

གཡས་གཡོན་ལ། around, in the surroundings of, on either side
གཡས་ = right, **གཡོན་** = left

ཚིག་གསར། – Vocabulary

ལམ་ཀ། = road, path, way **ལམ་ཀ་**འདི་རིང་པོ་ཡོད་རེད། – This road is long.

རྒྱ་ལམ། = main road ང་**རྒྱ་ལམ་**སྟེང་ལ་སྒུག་བསྡད་ཡོད། – I'm waiting on the main road.

འགྲོ་ས། = way to go, road, path, way གཙུག་ལག་ཁང་ལ་**འགྲོ་ས**འི་ལམ་ཀ་ག་པར་ཡོད་རེད། – Where is the road which leads (lit. goes) to the main temple?

ཁ་བྱང་། = address
ངའི་**ཁ་བྱང་**འབྲི་རོགས་གནང་། – Please write down my address.

བཞི་མདོ་ཁ། = intersection, crossroad, junction
བཞི་དོ་(ཁའི་)འགྲམ་ལ་ངའི་ནང་ཡོད། – My house is at the side of/near the intersection.

གཡས་ཕྱོགས། = right side, right hand
གཡས་ཕྱོགས་ལ་མོ་ཊ་མང་པོ་ཡོད་རེད། – On the right side, there are a lot of cars.

གཡོན་ཕྱོགས། = left side, left hand
གཡོན་ཕྱོགས་ལ་སེམས་ཅན་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་འདུག – On the left side there are all kinds of animals.

ཕར་ཕྱོགས། = other side, opposite side
ང་ཚོ་ཚང་མ་**ཕར་ཕྱོགས་**ལ་འགྲོ་དོ། – Let's all go to the other side/opposite side.

ཚུར་ཕྱོགས། = this side
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་**ཚུར་ཕྱོགས་**ལ་ཕེབས། – Please you all come (to) this side.

ཉེན་ཁ། = danger, risk
ན་ཚ་རྙིང་པ་ཆགས་ན་**ཉེན་ཁ་**ཆེ་པོ་ཡོད་རེད། – When the disease becomes chronic (lit.: old), it is very dangerous.

ཟུར། = edge, corner, side
ཁྱེད་རང་ཚོ་**ཟུར་**ལ་ཕེབས། – You folks, please come to the side!

མགྱོགས་ལམ། = shortcut
ཁྱེད་རང་ཚོ་**མགྱོགས་ལམ་**ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས། – Did you come from the shortcut?

རྒྱལ་སྒོ། = main gate, main entrance
གཙུག་ལག་ཁང་གི་**རྒྱལ་སྒོ**འི་འགྲམ་ལ་སླེབས་དུས་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་ཀྱོག་རོགས་གནང་། – Please turn to the left when you reach next to the main entrance to the temple!

 ©2023 LRZTP

མགྲོན་ཁང་། = guesthouse, hotel
ལྷ་ས་ལ་**མགྲོན་ཁང་**ཡག་པོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཚན་གསུམ་བསྡད་པ་ཡིན། – In Lhasa, I stayed for three nights in a good guest house.

བྱ་ཚིག་ནི། Verbs

གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་བ། = to go by walking (ཐ་མི་དད་པ་) (syn.: རྐང་ཐང་ལ་འགྲོ་བ་)
ཁ་ས་ང་**གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་**ནང་བར་དུ་**ཕྱིན་**པ་ཡིན། – Yesterday, I went all the way home on foot.

ཁྱུག་པ། = to turn to, to take a turn towards (ཐ་མི་དད་པ་)
ཁྱེད་རང་གསུམ་མདོ་ཁ་ལ་སླེབས་དུས་གཡས་ཕྱོགས་ལ་**ཁྱུག་**རོགས་གནང་། – When you reach the intersection, please turn to the right!

ལམ་ཀ་ནོར་བ། = to get on the wrong path, to lose one's way (ཐ་མི་དད་པ་)
ཁ་ས་ང་ཚོ་**ལམ་ཀ་ནོར་**སོང་། – Yesterday, we lost our way.

ལམ་ཀ་བཙལ་བ། = to look, search for one's way (ཐ་དད་པ་)
སྒྲོལ་མས་**ལམ་ཀ་བཙལ་**གྱི་འདུག – Dolma is searching the way.

ལམ་ཀ་སྟོན་པ། = to show the way (ཐ་དད་པ་)
ངས་མོ་མོ་ལགས་ལ་**ལམ་ཀ་སྟོན་པ་**ཡིན། – I showed the grandmother the way.

ལམ་ཀ་རྙེད་པ། = to find the way (ཐ་མི་དད་པ་)
ང་ཚོས་གནམ་ཐང་གི་ལམ་ཀ་**རྙེད་**སོང་། – We found the way to the airport.

སྐད་ཆ་འདྲི་བ། = to ask, to ask a question (ཐ་དད་པ་)
ངས་ཁོང་ལ་**སྐད་ཆ་དྲིས་**པ་ཡིན། – I asked him/her.

བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ། = to ask (H. and h.), to ask a question (ཐ་དད་པ་)
ངས་ཁ་ས་སློབ་སྤྱི་ལགས་ལ་**བཀའ་འདྲི་ཞུས་**པ་ཡིན། – I asked the principal yesterday.

ཚང་ཀ་རྒྱག་པ། = to crowd, to squeeze (ཐ་དད་པ་)
ཁྲོམ་ལ་མི་མང་པོ་**ཚང་ཀ་རྒྱག་**གི་འདུག – At the market, it is crowded with lots of people.

འཁྲིད་པ། = to lead, to guide; to teach a lesson (ཐ་དད་པ་)
ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་ནང་ལ་དགེ་རྒན་གསུམ་གྱིས་སློབ་ཚན་**འཁྲིད་**ཀྱི་ཡོད་རེད། – In our classroom, three teachers teach lessons.

ལོག་པ། = to return, to go or come back (mostly with འགྲོ་ or ཡོང་)
ང་གཟའ་མཇུག་ལ་ McLeod ལ་ཕྱིན་ནས་ས་རཱ་ལ་**ལོག་**པ་ཡིན། – In the weekend, after going to McLeod, I returned to Sarah [College].

གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ། = to be careful, pay attention, take care (ཐ་དད་པ་)
ལམ་ཀ་ལ་**གཟབ་གཟབ་གནང་**རོགས་གནང་། – Please be careful on the road.

གདོང་ཐུག་རྒྱག་པ། = to have an accident, to bump or run into each other (ཐ་མི་དད་པ་)
ཁ་ས་ང་དང་ངའི་གྲོགས་མོ་ང་གཉིས་ཁྲོམ་ལ་**གདོང་ཐུག་བརྒྱབ་**སོང་། – Yesterday, my friend and I ran into each other at the market.

 ©2023 LRZTP

སྐས་འཛེག་འཛེག་པ། = to climb stairs, pronounced: འཛག་པ་ (ཟ་དད་པ་)

ཁྱེད་རང་ཁང་པ་སྔོན་པོའི་འགྲམ་ནས་ཡར་**སྐས་འཛེག**་ཁ་ཤས་**འཛེག**་དགོས་རེད། – Next to the blue house, you need to climb up a couple of stairs.

ལམ་སྟོན་གནང་བ། = to give directions, to describe a way (ཟ་དད་པ་)

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་། ཁྱེད་རང་གིས་**ལམ་སྟོན**་ཡག་པོ་**གནང**་བྱུང་། – Thank you! You described the way really well.

རྒྱན་ཚིག Adjectives and Adverbs

ཐག་རིང་པོ། = far, distant

ཐག་རིང་པོ་ལ་འཆམ་འཆམ་མ་འགྲོ། – Don't go for a walk far away.

རྒྱང་ཐག་རིང་པོ། = in the distance, far distance

ང་ཚོས་ཆུའི་སྐད་**རྒྱང་ཐག་རིང་པོ**་ནས་གོ་གི་འདུག – hear the sound of the water from the distance.

ཐག་ཉེ་པོ། = close, near

Gaggal གནམ་ཐང་ནས་ས་རཱ་བར་**ཐག་ཉེ་པོ**་རེད། – The distance from Gaggal airport to Sarah is near.

མགྱོགས་པོ། = fast, quick; (syn: soon)

བསྟན་འཛིན་**མགྱོགས་པོ**་སླེབས་སོང་། – Tenzin came quickly.

མགྱོགས་ག = faster, quicker, sooner

ཁྱེད་རང་ལམ་ཀ་འདི་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་ན་**མགྱོགས་ག**་སླེབས་ཀྱི་རེད། – If you go via this way, you’ll reach sooner.

ག་ལེ། = slow, soft, gentle

སྐད་ཆ་**ག་ལེར**་བཤད་རོགས་གནང་། – Please talk slowly.

དལ་པོ་བྱས་ནས། = slowly, not busy, relaxed

བློ་བཟང་ལགས་གོམ་པ་**དལ་པོ་བྱས་ནས**་རྒྱག་གི་འདུག – Lobsang-la walks slowly.

ཐད་ཀར། = straight, direct, directly

དྲི་བ་ཡོད་ན་རྒན་ལགས་ལ་**ཐད་ཀར**་འདྲི་རོགས་གནང་། – If you have questions, please ask the teacher straight away.

ཤར་རྒྱུག = straight, vertical, directly

ཤར་རྒྱུག་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཤོག – Please come to my house right away!

བྲེལ་བ་ཚ་པོ། = busy (mostly people, but also places)

དེ་རིང་ང་ལས་ཀ་**བྲེལ་བ་ཚ་པོ**་ཡོད། – Today I'm busy at/with work.

གུ་ཡངས་པོ། = vast, spacious, broad

ལམ་ཀ་འདི་**གུ་ཡངས་པོ**་འདུག – This road is spacious.

གུ་དོག་པོ། = narrow, small, tight

མགྱོགས་ལམ་འདི་**གུ་དོག་པོ**་ཡོད་རེད། – This shortcut is narrow.

©2023 LRZTP

གྱེན། = upwards, steep also used as: གྱེན་གཟར་པོ་ = steep upwards
  མགྱོགས་ལམ་འདི་དངོས་གནས་**གྱེན་གཟར་པོ་**འདུག – This shortcut is really steep.
ཕུར། = downwards, down, descent: ཕུར་གཟར་པོ་ = steep down wards
  ང་**ཕུར་ལ་**འགྲོ་དུས་པུས་མོ་ན་གི་ཡོད། – My knees hurt when I go down.

ལ་དོན་ཉེ་ཚིག Postpositions

མདུན་ལ། = in front of
  ངའི་**མདུན་ལ་**ཅོག་ཙེ་ཅིག་འདུག – There is a table in front of me.
རྒྱབ་ལོགས་ལ། = behind, at the back of
  ངའི་**རྒྱབ་ལོགས་ལ་**དཀར་པང་ཅིག་འདུག – There is a white board behind me.
ཕྱི་ལོགས་ལ། = outside, out
  ཕྱི་ལོགས་ལ་ཤིང་སྡོང་མང་པོ་འདུག – There are plenty of trees outside.
ནང་(ལོགས་)ལ། = inside, in
  ནང་ལོགས་ལ་མི་ཡག་པོ་མང་པོ་འདུག – There are a lot of nice people inside.
སྟེང་ལ། = on top of, up, above, over
  ཅོག་ཙེའི་**སྟེང་ལ་**ཞ་སྨྱུག་ཅིག་འདུག – There is a pencil/are pencils on the table.
འོག་ལ། = under, below, underneath
  ཅོག་ཙེའི་**འོག་ལ་**སྒྲོ་ཕད་ཅིག་འདུག – There is a bag/are bags under the table.
འཁྲིས་ལ། = close by, nearby, next to
  ཉི་མ་ལགས་ངའི་**འཁྲིས་ལ་བསྡད་**འདུག – Nyima la is next to me.
དཀྱིལ་ལ། = in the middle, in the centre
  སློབ་ཁང་གི་**དཀྱིལ་ལ་**རླུང་འཁོར་གཉིས་འདུག – There are two fans in the middle of the classroom.
འགྲམ་ལ། = side, nearby, besides
  ཆུའི་**འགྲམ་ལ་**ཤིང་སྡོང་ཡོད་རེད། – There are trees near the river.
བར་ལ། = (in) between (syn: དབར་ལ་)
  བསྟན་འཛིན་དང་ཆོས་སྐྱིད་ཀྱི་**བར་ལ་**དོན་གྲུབ་བསྡད་འདུག – Dhondup is between Tenzin and Choekyi,
བར་དུ། = until, up to
  རྒྱ་ལམ་ལ་མ་སླེབས་**བར་དུ་**གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་དགོས་རེད། – One has to go by walk until the main road
ཡར། = upwards, up, uphill
  ང་ McLeod ལ་**ཡར་**འགྲོ་གི་ཡིན། – I'll go up to McLeod.
མར། = downwards, down, downhill
  ང་**མར་** Gaggal ལ་འགྲོ་གི་ཡིན། – I'll go down to Gaggal.

 ©2023 LRZTP

ཡར་མར། = here and there, everywhere (lit. up and down)

མོ་ཊའི་ནང་**ཡར་མར་གཉིས་འགྲོ་ཡག**་ལ་སྒོར་མོ་ག་ཚོད་རེད། – How much is it to go up and down by car?

གཡས་གཡོན་ལ། = around, in the surroundings of, on either side

ངའི་**གཡས་གཡོན**་ལ་སློབ་ཕྲུག་འདྲ་མི་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་རེད། – There are a lot of different students around me.

ཆེད་དུ། = for, for the sake of, in order to

ངས་ཕྲུ་གུའི་**ཆེད་དུ**་ཛན་པ་ཆུང་ཆུང་གཅིག་འཁྱེར་ཡོད། – I have brought a little gift for the kids.

སྐོར་ལ། = about

ཁྱེད་རང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཅིག་གསུང་རོགས་གནང་། – Please tell me about Tibet.

Expressions

·····འགྲོ་དགོས་ཡོད། = I need to go to …

ང་དེ་རིང་རྒྱལ་ས་ལ་གཅིག་**འགྲོ་དགོས་ཡོད།** – Today, I have to go to town.

·····ལ་གང་འདྲས་ཟེ་འགྲོ་དགོས་རེད། = How does one go to ...

འདི་ནས་གླིང་སྐོར་ལ་**གང་འདྲས་ཟེ་འགྲོ་དགོས་རེད།** – How does one have to go from here to the *lingkor*?

taxi མང་པོ་ཡོད་ས། = place with a lot of taxis

Taxi མང་པོ་ཡོད་ས་ནས་གཡས་ཕྱོགས་ལ་ཀྱོག་རོགས་གནང་། – From the spot where there are a lot of taxis, please turn to the right!

·····བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ། = To go via ...

ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་ལམ་**བརྒྱུད་ནས་འགྲོ**་ན་མགྱོགས་ག་ཡོད་རེད། – When going to the main market, it is faster if one goes via the main road.

ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད། = One will arrive in about half an hour to ...

ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་རྒན་ལགས་ཀྱི་ནང་ལ་**སླེབས་ཀྱི་རེད།** – In about half an hour, one arrives to the teacher’s house. (H)

ལྟད་མོ་ལྟ་གིན་ལྟ་གིན་འགྲོ་བ། = to go while enjoying the view, observing the surroundings

ལྟད་མོ་ལྟ་གིན་ལྟ་གིན་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ན་གླིང་སྐོར་བརྒྱུད་ནས་ཕེབས། – If you want to enjoy the view while going, then please go via the *lingkor*!

སྐར་མ་གསུམ་ཙམ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ན། = If one goes about three minutes by walk…

སྐར་མ་གསུམ་ཙམ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ན་གསུམ་མདོ་ཁ་གཅིག་ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད། – If one goes about three minutes by walk, one reaches an intersection.

·····ལ་སླེབས་དུས། = When reaching ...

གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱལ་སྒོ་**ལ་སླེབས་དུས**་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་གཅིག་མཐོང་གི་རེད། – When one reaches the main gate of the temple, one will see a big shop on the left side.

 ©2023 LRZTP

གཡས་ཕྱོགས་ལ་·····མཐོང་ཡག་ཡོད་རེད། = On the right hand, one can see ...
གཡས་ཕྱོགས་ལ་བོད་པའི་ཟ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཁ་ཤས་**མཐོང་ཡག་ཡོད་རེད།** – On the right side, there are some small Tibetan restaurants to be seen.

The main postpositions

In English, as their name suggests, prepositions precede the noun or pronoun that they qualify. “Pre” means "before" in Latin. For example: *on* the table. In Tibetan, however, these words *follow* the noun or pronoun that they qualify and they are therefore called postpositions. “Post” means "after" in Latin.

Technically speaking, there should always be a འབྲེལ་སྒྲ་ (connective particle) between the noun/pronoun and its postposition, although in spoken Tibetan this is sometimes dropped. The particle ལ་ is used to indicate the location or “goal” of the action. The most common postpositions are:

ནང་	in, inside	ཕྱི་ལོགས་	outside
འོག	under, underneath	སྟེང་	on top of
བར་	between	སྐོར་	about, around
རྒྱབ་	behind	མདུན་	in front of
འཁྲིས་	next, near, close to	གཡས་གཡོན་	around (lit. right and left)
ཆེད་དུ་	for, in order to, for the sake of		

Formula for postpositions:

noun / pronoun	+	**འབྲེལ་སྒྲ་**	+	**postposition**	+	**ལ་**
དགོན་པ་	+	**འི་**	+	**ནང་**	+	**ལ་**

For example:

ལྷ་ཁང་**གི་ནང་ལ་**སྐུ་འདྲ་དང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད་རེད།
There are many statues and *pechas* inside the temple.

ལྡེ་མིག་ག་པར་འདུག ལྡེ་མིག་ཅོག་ཙེ**འི་སྟེང་ལ་**བཞག་འདུག
Where are the keys? They are (lit. have been put) on the table.

ངའི་སློབ་གྲྭ**འི་མདུན་ལ་**སྤང་སྐྱིད་རྗེ་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད།
There is a lovely meadow in front of my school.

ཕྲུ་གུ་ཚོ་ཤིང་སྡོང་**གི་རྒྱབ་ལ་**ཡིབ་གར་འགྲོ་གི་འདུག
The children go to hide behind the tree.

 ©2023 LRZTP

ངའི་བསྡད་ས**འི་འོག་ལ་**ཚོང་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཅིག་ཡོད་རེད།
There is a little shop below where I stay.
(**Note**: བསྡད་ས་ means "place to live/stay": ས་ is a nominalizer.)

ཁོང་གི་ནང་**གི་བར་དུ་**ག་ཚོད་འགྲོ་དགོས་རེད། ཐག་རིང་པོ་འགྲོ་དགོས་མ་རེད།
How far must one go to get to her house? One doesn’t have to go far.

ཁྱེད་རང་བླ་མ་འདི**འི་སྐོར་ལ་**གོ་མྱོང་ངས།
Have you ever heard of this lama?

ཁྱེད་རང་ངའི་**འཁྲིས་ལ་**བཞུགས་རོགས་གནང་།
Please have a seat next to me!

ཁྱི་དེ་ཚོ་དགོན་པ**འི་ཕྱི་ལོགས་ལ་**བཞག་དགོས་རེད།
The dogs have to be put outside the monastery.

ཁྱེད་རང་གི་གྲོང་གསེབ་**ཀྱི་གཡས་གཡོན་ལ་**རི་མཐོ་པོ་དེ་འདྲས་ཡོད་རེད་པས། ཡོད་དང་ཡོད།
Are there high mountains in the surroundings of your village? Of course!

ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་བུ་གུ**འི་ཆེད་དུ་**ཛན་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཉོས་སོང་།
The mother bought a little gift for the children.

Verbalizers

The Tibetan language makes use of verbalizers – verbs which are combined with nouns, thereby converting the nouns into verbs. The most common **volitional verbalizers** are: གཏོང་བ་, བྱེད་པ་, བཟོ་བ་ and རྒྱག་པ་. One of the **non-volitional verbalizers** is: ཕོར་བ་.

The verbs that are created with verbalizers are conjugated like any other verb. Supplementary information that is expressed with the help of other grammatical terms such as adverbs – in the context of the imperative, negation, etc. – are placed between the noun and the verbalizer. English translations vary from usage to usage, the only major challenge being that sometimes the English does not detail the noun and verbalizer separately. For example:

ལས་ཀ་བྱེད་པ་: ལས་ཀ་ = work (noun) + བྱེད་པ་ = to do (verbalizer)
This can be translated as “to work”, rather than “to *do* work.”

རོགས་པ་བྱེད་པ་: རོགས་པ་ = help, friend (noun) + བྱེད་པ་ = to do (verbalizer)
This is translated as “to help.”

སྐྱིད་སྐྱིད་བྱེད་པ་: སྐྱིད་སྐྱིད་ = relaxation (noun) + བྱེད་པ་ = to do (verbalizer)
This simply becomes “to relax,” “to hang out.”

 ©2023 LRZTP

The verbalizer གཏོང་བ་ or བཏང་བ། (lit. "to send")

Correctly speaking, བཏང་བ་ is the past conjugation of གཏོང་བ་, but in spoken Tibetan the form བཏང་བ་ is commonly used for all three tenses – past, present and future. For example:

བསམ་བློ་
ངས་**བསམ་བློ་**མང་པོ་**བཏང་**བ་ཡིན།
I have **thought** a lot. I have **pondered** a lot.

ཡིག་ཚད་
སང་ཉིན་ཁྱེད་རང་**ཡིག་ཚད་**བཏང་གི་ཡིན་པས།
Do you have an **exam** tomorrow?

ཁ་པར་
ཁ་སང་ངའི་རོགས་པས་ང་ལ་**ཁ་པར་བཏང་**མ་བྱུང་།
My friend did not **call** me yesterday.

མགོ་སྐོར་
ངས་ཁོང་ལ་**མགོ་སྐོར་བཏང་**མེད།
I didn't **fool** her!

འགུལ་སྐྱོད་
ཁྱེད་རང་གི་ལག་པ་**འགུལ་སྐྱོད་**མ་**གཏོང་**ཨ། Or: འགུལ་སྐྱོད་**མ་བརྒྱབ་ཨ།**
Do not **move** your hand!

གླིང་ག
དེ་རིང་ང་ཚོ་**གླིང་ག་གཏོང་**དོ།
Let's **have a picnic** today!

སྐྱིད་པོ་
ཐུགས་སྤྲོ་ལ་མི་ཚང་མ་**སྐྱིད་པོ་**བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
Everybody **has fun** at a party. Everybody **enjoys.**

གཅིན་པ་
ང་གཅིན་པ་བཏང་གར་འགྲོ་གི་ཡིན།
I'll go to/and **pee**.

The verbalizer བྱེད་པ། (H = གནང་བ།) (lit. "to do")

For example:

ལས་ཀ་
ཁོང་རྣམ་ཚོས་**ཕྱག་ལས་**མང་པོ་**གནང་**གི་ཡོད་རེད།
They **work** a lot. (HH) (lit. They **do** lots of **work.**)

རོགས་པ་
སྐུ་སྐྱིད། ང་ལ་**རོགས་པ་**གཅིག་**བྱེད་**དང་།
Please, **lend** me **a hand!** (lit. Please **help** me a bit.)

ཡིད་ཆེས་
ཁོང་གིས་ང་ལ་**ཡིད་ཆེས་བྱེད་**ཀྱི་མི་འདུག
She does not **trust/believe** me.

གཟབ་གཟབ་
ལམ་ཀ་ལ་**གཟབ་གཟབ་**གནང་རོགས་གནང་།
Please **be careful** on the road! (H)

སྡོད་སྡོད་
དེང་སང་**ང་སྡོད་སྡོད་བྱས་ནས་བསྡད་**ཀྱི་མེད།
These days, I don't **relax.**

ག་སྒྲིག
ཁྱེད་རང་གིས་སང་ཉིན་གྱི་ཐུགས་སྤྲོའི་**གྲ་སྒྲིག་**བྱས་པ་ཡིན་པས།
Have you done the preparations for the party tomorrow?

 ©2023 LRZTP

The verbalizer བཟོ་བ། (lit. "to make") For example:

ཁ་ལག

ངའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་**ཁ་ལག**་ཞིམ་པོ་ཞེ་དྲགས་**བཟོ**་གི་ཡོད་རེད།
My mother **cooks** excellent **food**.

ལམ་ཀ་

ཨ་ལས། ད་ལྟ་དགོན་པའི་འཁྲིས་ལ་**ལམ་ཀ་བཟོས**་ཡོད་རེད།
Oh, I see! A **road** has now been **built** next to the monastery.

འཆར་གཞི་

ཁྱེད་རང་གུང་སེང་གི་**འཆར་གཞི་བཟོས**་ཚར་ཡིན་པས།
Have you already **made** (your) holiday **plans**?

རྙོག་གྲ་

ནང་ལ་**རྙོག་གྲ**་ཞེ་དྲགས་**མ་བཟོ**་ཨ། Or: **རྙོག་ཁྲ**་ཞེ་དྲགས་**མ་བླངས**་ཨ།
Don't **cause** (so) much trouble at home!

སུན་པོ་

དགོངས་དག ངས་ཁྱེད་རང་ལ་**སུན་པོ་བཟོས**་སོང་།
I'm sorry! I (must have) **bothered** you!

The verbalizer རྒྱག་པ། (H = སྐྱོན་པ་) (lit. "to make")

For example:

པར་

བོད་ལ་ངས་**པར**་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་**བརྒྱབ**་པ་ཡིན།
I **took** a whole lot of **pictures** in Tibet.

སྐོར་ར་

ཁྱེད་རང་གིས་**སྐོར་ར**་ག་ཚོད་**བརྒྱབ**་པ་ཡིན། ངས་སྐོར་ར་བདུན་**བརྒྱབ**་པ་ཡིན།
How many **rounds** did you do**?** I did seven.

རྨོ་རྨོ་ལགས་ཀྱིས་ཞབས་སྐོར་མང་པོ་**སྐྱོན**་གྱི་འདུག
The grandmother **does** many **circumambulations**. (H)

ཉོ་ཆ་

ཁོང་ཚོ་ཁྲོམ་ལ་**ཉོ་ཆ་རྒྱག**་གི་འདུག
They **do shopping** at the market.

ཚོང་

དེང་སང་ངའི་རྨོ་རྨོ་ལགས་**ཚོང**་མང་པོ་**རྒྱག**་གི་འདུག
These days my grandmother **does** a lot of **business.**

སྒོ་

ཐུ་སྐྱིད། **སྒོ་རྒྱག**་རོགས་གནང་། གྲང་མོ་ཞེ་དྲག་འདུག
Please **close** the **door,** it is extremely cold.

དཀའ་ལས་

བོད་སྐད་ཤེས་ཡག་ལ་**དཀའ་ལས་རྒྱག**་དགོས་རེད།
To know spoken Tibetan, you have to **make an effort.**

(**Note:** ཡག is a nominalizer)

སྐད་

སྐད་མ་**རྒྱག**
Don't **shout!**

བརྗེ་པོ་

ངས་དུས་ཚོད་**བརྗེ་པོ་བརྒྱབ**་པ་ཡིན།
I **changed** the time.

 ©2023 LRZTP

The verbalizer ཤོར་བ། (lit. "to lose")

This is a non-volitional verbalizer and requires non-volitional auxiliaries. For example:

སྐད་ བུ་གུ་མར་རིལ་དུས་**སྐད་ཤོར་**སོང་།
The child **cried** out when he fell. (ནས་: after, because)

གད་མོ་ སྒྲུང་ཀློག་དུས་ང་ཚོ་**གད་མོ་**ཞེ་དྲག་**ཤོར་**སོང་།
We were **laughing** very hard when we read the story. (དུས་: when)

སེམས་པ་ ཁོང་བུ་མོ་སྙིང་རྗེ་པོ་དེ་ལ་ལམ་སེང་**སེམས་པ་ཤོར་**སོང་།
He immediately **fell in love** with that beautiful girl.

གཅིན་པ་ སྐུ་སྐྱིད། ང་ཕྱི་ལོགས་ལ་གཅིག་འགྲོ་གི་ཡིན། ང་**གཅིན་པ་ཤོར་**འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག
Please, I need to leave for a second – I'm almost peeing.

འཁྲུག་པ་ ཨ་མ་མ། བུ་གུ་ཚོ་**འཁྲུག་པ་**སྡུག་ཅག་**ཤོར་**སོང་།
Oh no, the children have been **fighting badly**.

Note: The above verbalizers are the most common, but others such as སྤྱད་པ་, འཁོར་བ་ and སླངས་པ་ are also used. For example:

དོ་སྣང་**སྤྱད་པ།**	to pay attention
དཀའ་ལས་**སྤྱད་པ།**	to give (someone) a hard time
བསམ་བློ་**འཁོར་བ།**	to have wandering thoughts (non-volitional)
གད་མོ་**སླངས་པ།**	to cause laughter

Note: As seen above, some nouns can be combined with more than one verbalizer. For example:

སྐད་**རྒྱག་པ་**	to shout, to cry (volitional)
སྐད་**ཤོར་**བ་	to cry out (non-volitional)
འཁྲུག་པ་**རྒྱག་པ་**	to fight (volitional)
འཁྲུག་པ་**ཤོར་བ་**	to end up in a fight (non-volitional)
གཅིན་པ་**གཏོང་བ་**	to pee (volitional)
གཅིན་པ་**ཤོར་བ་**	to pee (non-volitional)

Test yourself at the end of the lesson

1. Am I able to precisely instruct somebody about where to place certain items, how to arrange a room or surroundings and find my way to the houses of my classmates and/or teachers relying on simple directions given by the native speakers?
2. Am I able to describe to somebody unfamiliar with Tibetan language what the use, peculiarity and function of verbalizers is and what challenges of translation they bring with them?

 ©2023 LRZTP